

N:o 243.

Af herr **C. Wallis**, i anledning af Kongl. Maj:ts proposition med förslag till lag angående civile tjensteinnehafvares rätt till pension af staten m. m.

I Kongl. Maj:ts nådiga proposition till innevarande Riksdag med förslag till lag angående civile tjensteinnehafvares rätt till pension af staten äro lärarne vid de allmänna läroverken upptagne bland de tjenstemän, som skulle ega rätt att afgå med hel pension vid 65 lefnads- och 35 tjensteår, under det att lärarne vid rikets universitet och »öfriga dermed jemförliga högre undervisningsanstalter», såsom tekniska högskolan, fria konsternas akademi, musikaliska akademien m. fl., utgöra en grupp för sig, som skulle berättigas till hel pension vid 65 lefnads- och 25 tjensteår. Hvarken till någon af dessa båda grupper eller till någon annan i paragrafen angifven kategori af tjenstemän äro lärarne vid rikets seminarier uttryckligen hänförda, hvadan de skulle komma att räknas till de »öfriga tjensteinnehafvare», som först vid 67 lefnads- och 35 tjensteår skulle blifva till hel pension berättigade.

En dylik skilnad med afseende på lärarnes pensionsrätt emellan seminarierna och statens öfriga läroverk skulle med all säkerhet lända seminarierna till största skada. Deras lärarecorpser skulle dels blifva svagt rekryterade, dels mycket vexlande, i det att alla lärare med någorlunda god kompetens skulle söka platser vid de läroverk, som erbjuda gynsam-

mare pensionsvilkor. Dock kunna viktiga skäl anföras för den åsigten, att seminarierna med afseende på lärarnes pensionsrätt borde vara gynnammare ställda än andra läroverk med samma kompetensvilkor för lärarebefattning. Seminarielärarens kall är nemligen särskildt magtpåliggande, därför att verkningarne af dess bättre eller sämre fyllande göra sig märkbara i så vida kretsar. En seminarielärares uppgift kräfver ock en relativt mångsidig utbildning, nemligen både fackbildning och allmän och speciel pedagogisk bildning, både förmåga att undervisa vuxna och klar blick för barnundervisningens kraf. Man borde därför söka åvägabringa vissa garantier för att seminarierna komme i besittning af så goda lärarekrafter som möjligt, och *en* sådan garanti vore att finna i jmförelsevis förmånliga pensionsvilkor.

Utom dessa skäl, som gälla för seminarierna i allmänhet, kunna särskilda skäl anföras för min åsigt och hemställan, att lärarne vid högre lärarinneseminarium måtte med afseende på pensionsrätten likställas med professorerna vid rikets universitet och lärarne vid öfriga med universiteten i någon mån jmförliga högre undervisningsanstalter. Undervisningen vid detta läroverk är nemligen både i fråga om kurser och lärosätt i de flesta ämnen en annan och högre än den, som meddelas i de allmänna läroverken, och i seminariets högsta afdelning (fackstudiekursen) får den enahanda form som den akademiska undervisningen och ett innehåll, som svarar mot fordringarne i de lägre universitetsexamina. Man måste ock af detta läroverks lärare fordra, att de följa med den vetenskapliga literaturen inom sina fack, om de skola kunna fylla de kraf, som på dem rättvisligen böra ställas.

Utom 6 ordinarie lärare (5 lektorer och 1 adjunkt) finnas vid detta läroverk anställda 4 ordinarie lärarinnor. Dessa lärarinnor hafva visserligen en mera elementär undervisning än lärarne, alldenstund deras hufvudsakliga verksamhet faller inom den med seminariet förenade normalskolan för flickor; men då lärarinnorna hädanefter jmförelsevis sent torde komma att vinna anställning såsom ordinarie, torde både billigheten och läroverkets intresse kräfva, att de erhålla samma pensionsvilkor som de ordinarie lärarne.

På grund af hvad sålunda anförts, tillåter jag mig att hemställa,

att i den pensionslag, som kan varda antagen på grund af Kongl. Maj:ts proposition n:o 34, ordinarie

lärare och lärarinnor vid högre lärarinneseminarium tillerkännas rätt att afgå från sina tjänstebefattningar med åtnjutande af hel pension vid 65 lefnads- och 25 tjensteår.

Om remiss till utskott anhålles.

Stockholm den 8 april 1899.

C. Wallis.
